

Standardy pro zeleninu a Environmentální transformace – publikace OECD

01. 12. 2020

27.11.2020 - V listopadu 2020 vydalo OECD další z publikací věnující se standardům kvality různých druhů mezinárodně obchodovaného ovoce a zeleniny, ve stejném měsíci byl OECD publikován také dokument zabývající se rozvojem digitalizace v Brazílii.

International Standards for Fruit and Vegetables - Root and Tubercle Vegetables

Zelinářský sektor patří globálně mezi nejzranitelnější z hlediska pandemie COVID-19. V některých zemích mají dopady kritický rozměr a vedou k záměrům redukovat pěstební plochy nebo investovat do technologií nahrazujících pracovní sílu (sektor má vysoký podíl ruční práce – v ČR až 30 % přímých nákladů). V evropských zemích vedly obtíže jako výpadky v poptávce, pokles cen, růst dopravních nákladů, nedostatek kvalifikovaných sezónních pracovníků, růst pracovních nákladů a vícenákladů na zřizování karanténních ubytoven apod. k formulaci požadavků oboru na globální koordinaci. Navrhuje se harmonizovat administraci sanitárních protokolů, akceptovat elektronické verze certifikátů, udělit paušální dopravní výjimky pro zajištění plynulých a včasných dodávek, omezit zavádění dodatečných certifikací typu “free from COVID-19” apod. Do vládních nouzových plánů se v této situaci dostávají i snahy o zajištění zeleniny nejen v dostatečném množství, ale též v odpovídající kvalitě. Gastronomické služby (sektor HoReCa) představují v zemích OECD pro pěstitele cca 30 % odbytu. Po uzavření těchto služeb je odbytovou variantou (vedle rozvoje e-shopů) přesměrování produkce do maloobchodních řetězců. Přesměrování se ale obvykle povede jen u části uvedeného objemu (zejm. té části produkce, která zohledňuje požadované kvalitativní standardy). Svými publikacemi napomáhá OECD byznysu i inspekčním orgánům při interpretaci a uplatňování těchto standardů (tentokrát u kořenové zeleniny) a usnadňuje tak obchod, spravedlivou hospodářskou soutěž, naplnění očekávání spotřebitelů, ale i odstranění nevyhovujících produktů z trhu.

Managing Environmental and Energy Transitions for Regions and Cities

Publikace prezentuje přechod ke klimaticky neutrální oběhové ekonomice jako systémovou transformaci bezprecedentního rozsahu. Dosud neexistuje univerzální akceptovaná definice „oběhové ekonomiky“, a tak OECD nabízí koncepční rámec pro snadnější a jednotnější formulaci a porovnání strategií a politických iniciativ usilujících o posun v této oblasti. Jde o aktuální téma s ohledem na navržené strategie v rámci EU a dopady současné pandemie. Pro další fungování za stávajících podmínek jsou nezbytné nové byznysové a správní modely. Regionální a lokální správní struktury budou hrát v celém transformačním procesu ústřední úlohu, a proto je jim věnována v této publikaci zvláštní pozornost.

Publikace rovněž řeší možné dopady transformace stávajícího potravinového systému do výroby, zpracování i spotřeby potravin (návrhy na omezení vysokoemisní produkce masa a mléka, podpora krátkých dodavatelských řetězců, řešení nadváhy/obezity). Opatření se dotknou nadnárodních podniků i drobných zemědělců. Snižování emisí bude vyžadovat více paralelních změn: ve spotřebitelském chování, ve veřejných investicích a politikách (úprava podpor, zvýšení ceny vody), v cílení na inovace příznivé pro klima snižující ztráty při výrobě a množství odpadů (náklady na odpadové hospodářství představují v zemích OECD až 20 % veřejných rozpočtů).

Mgr. Radek Stránský, Odbor zahraničně obchodní spolupráce, MZe